

הרב שבתי בורנשטיין בעיני הראי"ה קוק ותלמידיו

הרב שבתי בורנשטיין זצ"ל היה נינו ותלמידו של בעל ה'אבני נזר' האדמו"ר מסוכטשוב זצ"ל ותלמיד בעל קרבה נפשית למרן הרב הראשי לישראל הראי"ה קוק זצ"ל.

בחודש אייר תר"ץ, לאחר שפורסמו מאמריו העמוקים על הכותל המערבי, כתב עליו הראי"ה קוק: **"אחד מיחידי הסגולה שבתופשי התורה הרבנים הצעירים, אדם גדול בתורה וביושר המדות והרגשות העדינות, נצר מגזע היחש והמעלה של גאוני וקדישי ישראל הרב הגדול מו"ה שבתי בורנשטיין נ"י... סידר כבר מסות אשר היו לפני, ומצאתים ישרים ומדוייקים מאד"** (אוצרות הראיה ב, עמ' 1069). הקשר הנפשי העמוק בין

השניים עולה גם מתאור הרב קוק במכתב למערכת ירחון 'בית אברהם': **"כעת בא לביתי ידידי היקר הרב הגאון מו"ה שבתי בארנשטיין שליט"א ובשורה טובה בפיו..."** (מאמרי הראיה עמ' 203).

הרב שבתי היה ראש וראשון למפעל הוצאת התלמוד באופן מנוקד ומבואר, הרבה לפני שהופיעו מהדורות הש"ס של הרב שטיינזלץ או שוטנשטיין. בשנת תרצ"א כתב הרב שמעון גליצנשטיין, מזכירו האישי של הרב הראשי הראי"ה קוק, על מהדורת ש"ס 'טעם ודעת' שהחל לערוך הרב בורנשטיין: **"הרב הגאון הנעלה הרב שבתי בורנשטיין, המחונן בהכוחות המתאימים, שנותנים לו את היכולת לבצע מפעל כה ענקי – הוא יליד פולין, נכד הגאון האמיתי רבי אברהם מסוכצ'וב זצ"ל, גאון מופתי של ההגיון הבריאי, שנלחם כל ימיו בעוז ובאומץ כנגד הפלפולים העקומים של הנוער התורני... ואותה המתנה הטובה של הבנה בהירה הוריש הסבא הגאוני לנכדו, המחבר שלנו, הה"ג בורנשטיין, שהוא אישיות תלמודית מוסמכת, בעל שכל בהיר..."** ([עתון 'דאר היום' 19.6.1931](#)).

הרב בורנשטיין זכה בשנת תרצ"א להסכמה מפוארת מהראי"ה קוק עם צאת הכרך הראשון של מסכת ברכות: **"ראיתי פעולת חכם לב, אשר עמל ויגע להשלים דבר גדול ונכבד... ידידי היקר, הרב הגדול, עמוס בתורה ויראה, בן של קדושים, מו"ה שבתי בורנשטיין שליט"א, ועשה אזנים לתורה בזה... לכון את ציוניו עלדרך האמת... ולפעמים עלה בידו להאריך ולברר דברים ישרים, ערוכים בטעם ויושר... וידו נטויה בעז"ה לעסוק בעבודת הקודש הזו... וכאשר ידעתי את האיש ואת שיחו, כי כוונתו רצויה ומעשיו בזה הנם ישרים למוצאי דעת, עלכן הנני בזה מחזק את ידיו בקודש..."** (מסכת ברכות, הוצאת תלמוד בבלי, ירושלים תרצ"ב, עמ' ב).

בשנת תרצ"ד קיבל שוב הסכמה חמה מהראי"ה קוק על מפעל חייו לפיסוק וביאור התלמוד. וכך תיאר הסופר הנודע יעקב רימון לרגל צאת מסכת מכות בשנת תרצ"ו: **"הרב בורנשטיין ניגש אל מפעלו בתום ובטוהר לבב, הן הוא יהודי דתי ולאומי, לפי המושג של לאומיות להרב קוק זצ"ל... הוא דבוק בכל חיי רוחו בתחיית קניני האומה הנאצלים מדורדור, ומכאן המקור לאמונתו הגדולה במפעלו הכביר, שרק הדורות הבאים ידעו להעריכו... ועד כמה שהיה מפעל זה חביב על הרב קוק זצ"ל, רבן של כל ישראל, תעיד העובדה שבהסכמתו למפעל הוא מציין 'האיש כלבבי...' ושתי המילים האלו אומרות הרבה ומדברות ללב כל יהודי"** ([עתון 'הירדן' 27.9.1935](#)).

הרב משה סגל זצ"ל, ראש וראשון לתוקעים בשופר ליד הכותל המערבי בימי המנדט הבריטי, המליץ למשרד הדתות לתמוך בפעולתו של הרב שבתי, וכך כתב להם בחנוכה שנת תש"י: **"הרב בורנשטיין ידוע לי זה שנים כאיש שעסקו בתורה ובה יהגה יומם ולילה... מפאת צניעותו הוא מכונס בד' אמות של תורה, ואפיו שעוצב עלידי אבותיו הגדולים, מרחיק ממנו את הרעיון של תביעות או בקשות מן הזולת. אדם מכובד זה, והפעולות התורניות שלו, ראויים מאוד לתמיכה... תתנו את דעתכם לענין... תמיכה הגונה, ככל האפשר, ברב זה הראוי לעזרת הצבור ולתמיכתו בעבודת הקודש, לה הוא מקדיש את כל זמנו"** (ארכיון המדינה, ג-7 / 4791).